

PENSUMLISTER

Våren 2011

Klassiske fag

- **Bachelor i Antikkens kultur**
- **Bachelor i klassisk språk og litteratur**
  - **Årsstudium i latin**
  - **Frie emner**

INSTITUTT FOR HISTORIE OG KLASSISKE FAG
DET HUMANISTISKE FAKULTET
NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET
N-7491 TRONDHEIM
TRYKT DESEMBER 2010

Pensumlister for BA i Antikkens kultur, Klassisk språk og litteratur, årsstudium og frie emner i gresk og latin

Emnene ANT1101, ANT1102, ANT1103, ANT1104, LAT1001 og LAT1003 er obligatoriske emner for dem som ønsker å ta BA-graden i Antikkens kultur.

Emnene LAT1001, LAT1002, LAT1003, LAT1004, LAT1005, LAT1006, KLAS2001 og KLAS2002 er obligatoriske emner for dem som ønsker å ta BA-graden i Klassisk språk og litteratur med fordypning i latin.

Emnene GRE1101, KLAS2001 og KLAS2002 er obligatoriske emner for dem som ønsker å ta BA-graden i Klassisk språk og litteratur med fordypning i gresk.¹

Emnene LAT1001, LAT1002, LAT1003, LAT1004, LAT1005 og LAT1006 er obligatoriske emner for dem som ønsker å ta årsstudium i latin.

Ethvert ANT-, GRE-, KLAS- eller LAT-emne kan tas som frie emner.

Studenter på andre BA-studieretninger enn Antikkens kultur og Klassisk språk og litteratur, kan velge 45 studiepoeng ANT- eller LAT-emner som støttefag eller 30 studiepoeng ANT- eller LAT-emner som valgfrie emner.

¹ For å oppnå full fordypning i gresk, må minimum 45 studiepoeng gresk tas ved UiB, UiO eller ved utenlandsk universitet. Instituttet er behjelpelig med veiledning for individuelle opplegg.

Emne	side
ANT1102: Antikkens litteratur	3
ANT1103: Antikkens kunst og arkitektur	5
LAT1002: Prosa og poesi i middelalderen	6
LAT1003: Antikk prosa I	7
LAT1004: Antikk prosa II	8
KLAS2001: Europas antikk	9

---

¹ For å oppnå full fordypning i gresk, må minimum 45 studiepoeng gresk tas ved UiB, UiO eller ved utenlandsk universitet. Instituttet er behjelpelig med veiledning for individuelle opplegg.

ANT1102: Antikkens litteratur

Emneansvarlig: Bjørn Indergaard

Emnet er en innføring i den gresk-romerske litteraturen, formidlet gjennom tekster som studeres i oversettelse. Tekstene representerer ulike sjangrer og studeres i sin litteraturhistoriske kontekst.

Alt som er merket med * finnes i et eget kompendium.

1. Gresk litteratur

a) Antikke tekster:

Gresk epos:

Homer, *Iliaden*, sang 1, 6, 9, 19, 22, 24 (overs. av P. Østbye 1920, 3. utg. Oslo 1994).

Homer, *Odysseen*, sang 1, 6, 10, 11, 12, 23 (overs. av P. Østbye 1922, 4. utg. Oslo 1994)

*Hesiod, *Verk og dager* (overs. av L. Andersen, København 1977)

*Gresk lyrikk, utvalg på 30 s. (kompendium).

*Theokrit, *Idyller* (overs. av P. Østbye, Oslo 1922)

Gresk tragedie:

Aiskylos, *Orestien* (overs. av P. Østbye 1926, ny utg. Oslo 1968)

Sofokles, *Antigone* (overs. av P. Østbye 1927, ny utg. Oslo 1968)

Euripides, *Medea* (overs. av P. Østbye 1928, ny utg. Oslo 1968)

Gresk komedie:

Aristofanes, *Froskene*, i *Aristophanes, Plays: Two* (overs. av K. McLeish, London 1993)

Menander, *Dyskolos*, i *Plays and Fragments* (overs. av N. Miller, London 1987)

Gresk prosa:

Platon, *Sokrates' forsvarstale* (overs. av A. Stigen, Oslo 1970)

Longos, *Dafnis og Chloe*, i *Daphnis and Chloe* (overs. av P. Turner, London 1989)

b) Sekundærlitteratur

Gresk litteraturhistorie (kompendium 200 s.)

Supplerende oppslagsverk:

Hjortsø, Leo, *Greske guder og helter*, København 1984.

2) Romersk litteratur

a) Antikke tekster:

Romersk komedie:

Plautus, *Aulularia*, i *The Pot of Gold and other Plays* (overs. av E.F. Watling, Penguin Classics, London 1965.)

Terents, *Adelphoe* i *Terence, The Comedies* (overs. av B. Radice), Penguin Classics, London 1979.

Romersk epos:

Vergil, *Aeneiden*, bok 1, 2 og 6 (overs. av E. Kraggerud, Suttung forlag, Tangen 1986)

Romersk læredikt:

Vergil, *Georgica* bok 1 og 2 (overs. av E. Kraggerud, Oslo 1994)

*Romersk lyrikk i utvalg (kompendium):

Catull, *Carmina* 1, 3, 5, 30, 31, 51, 72, 76, 85, 86, 87, 101, 116.

Horats, *Oder I* 1, 8, 9, 11, 14, 19, 22, 37; *II* 14, 15, 16, 20; *III* 1, 13, 30;
Epoder 7,16; *Brev om diktetekunsten (Ars Poetica)*.

Tibull, *Elegier I* 1.

Properts, *Elegier I* 1, 2; *III* 5, 20, 21

Ovid, *Heroider III, XVI og XVII; Metamorfoser* fra bok I, VIII, X, XI

Lukrets, *Om tingenes natur*, fra bok III

*Romersk prosa i utvalg (kompendium):

Cicero, *1. tale mot Catilina*.

Cicero, *Om alderdommen*

Seneca, *Om mildhet*

Plinius d. y., *Utvalg av brevlitteratur*

Apuleius, *Det gyldne esel*, bok III og XI

b) Sekundærlitteratur

Romersk litteraturhistorie:

*Hertel, H. (red.): *Verdens litteraturhistorie*, Oslo 1985, utvalg på 60 s.

Det henvises også til *The World of Rome* (se ovenfor) del III, 9: Roman Literature

Supplerende oppslagsverk:

Hjortsø, Leo, *Romerske guder og helter*, København 1988.

ANT1103: Antikkens kunst og arkitektur

Emneansvarlig: Inger Louise Forselv

Emnet er en innføring i den greske og romerske kunst og arkitektur i antikken, der kunstens rolle i det antikke samfunnet og dens rolle som forbilde og ideal i senere epoker presenteres.

Kunst og arkitektur

Boardman, J., *The Oxford History of Classical Art* (kap. 2, 3, 4, 5, 6), Oxford 1993.

Henig, M. (ed.), *A Handbook of Roman Art* (kap. 1, 2, 3, 4, 5, 12, totalt 140 s.), London 1995.

Richter, G., *A Handbook of Greek Art* (kap. 1, 2, 3, 8, 10, 11), London 1999.

I tillegg kan anbefales:

Arkitektur

Stierlin, H., *Greek Architecture: From Mycenae to Parthenon*, i serien Taschen's World Architecture, Köln 1995.

Sear, F., *Roman Architecture*, London 1998.

Stierlin, H., *The Roman Empire*, i serien Taschen's World Architecture, Köln 1996.

Connolly, P., og Dodge, H., *Antikkens storbyer*, Oxford/Oslo 1998.

Kunst

Kiilerich, B., *Græsk skulptur fra dædalisk til hellenistisk tid*, (utvalgte deler, ca. 50 s.), København 1995.

Kleiner, D., *Roman Sculpture*, (utvalgte deler, ca. 30 s.), Yale 1992.

Spivey, N., *Greek Art*, (utvalgte kapitler, ca. 150 s.), London 1997.

Woodford, S., *Græsk og romersk kunst*, (utvalgte deler, ca. 20 s.), Cambridge/Oslo 1991.

LAT1002: Prosa og poesi i middelalderen

Emneansvarlig: Einar Weidemann

Studenten skal øve opp sin oversettelsesteknikk, befeste grammatikkunnskapene og utvide sitt ordforråd. Målet er også å opparbeide en forståelse av det latinske språkets rolle i middelalderen. I emnet gis en innføring i middelalderens forskjellige litteraturgenrer og i språkets rolle som kommunikasjonsmiddel og kulturformidler. Det blir lest ca. 60 sider prosa og poesi (én side = 30 linjer) fra middelalderen.

Tekstpensum:

Sidwell, K.: *Reading Medieval Latin*, Cambridge 1995. Utvalgte kapitler.
I tillegg vil det bli utdelt et lite kompendium i norsk middelalderlatin.

Ordbok:

Johannessen, J., Nygaard, M. & Schreiner, E.: *Latinsk-Norsk Ordbok*. 3. utg. Oslo 1965 (el. senere). [Bokmål]
Steinnes, A. & Vandvik, E.: *Latinsk ordbok*. Oslo 1958 (el. senere). [Nynorsk]

Grammatikk:

Eitrem, S., *Latinsk grammatikk*, 3. utg. v. Bjørg T. Danielsen og Egil Kraggerud, Oslo 1996

Kultur- og litteraturhistorie:

Mortensen, Lars Boje, *Middelalderlatin, hvad var, og hvad er meningen?* Lastes ned på <http://bora.uib.no/handle/1956/767>
Lindberg, Bo, *Europa och latinet*, Borås 1993.

LAT1003: Antikk prosa I

Emneansvarlig: Thea Thorsen

Kurset har som mål å gi økt forståelse av oversettelsesteknikk og bedre ferdighet i å oversette fra latin til norsk. Det gir fordypet kunnskap i grammatikk og stilistikk og førstehåndskjennskap til antikkens forskjellige prosasjangere, særlig romersk historigrafi. Ca 30 sider prosa fra senrepublikk og tidlig keisertid. Ulike litterære sjanger vil være representert. Tekstene blir også studert i sin kulturhistoriske sammenheng.

Tekstpensum

Roggen, V. m. fl., *Omnibus II* (kap. Antikken), Oslo 1997. (NB bare prosatekstene, dvs ikke Catull, Vergil, Horats og Sulpicia).

Ordbok

Johannessen, J., Nygaard, M. & Schreiner, E.: *Latinsk-Norsk Ordbok*. 3. utg. Oslo 1965 (el. senere). [Bokmål]

Steinnes, A. & Vandvik, E.: *Latinsk ordbok*. Oslo 1958 (el. senere). [Nynorsk]

Grammatikk

Eitrem, S., *Latinsk grammatikk*, 3. utg. v. Bjørg T. Danielsen og Egil Kraggerud, Oslo 1996

Kultur- og litteraturhistorie

Schreiner, J. H., *Antikkens historie*. Oslo 1996, s. 131-303.

The Oxford History of the Roman World, ed. J. Boardman, J. Griffin & O. Murray, Oxford University Press 1988 el. senere (utvalg).

Andrew Feldherr (red.), *The Cambridge companion to the Roman historians*, Cambridge 2009

Oversettelser

Utvalg fra Caesar, Cicero, Sallust (etter samråd med faglærer).

LAT1004: Antikk prosa II

Emneansvarlig: Thea Thorsen

Kurset har som mål å gi økt forståelse av oversettelsesteknikk og bedre ferdighet i å oversette fra latin til norsk. Det gir fordypet kunnskap i grammatikk og stilistikk og førstehåndskjennskap til antikkens forskjellige prosasjangere, særlig romersk filosofi. Ca 30 sider prosa fra tidlig keisertid. Tekstene blir også studert i sin kulturhistoriske sammenheng.

Tekstpensum:

M. D. Usher, *A Student's Seneca*, University of Oklahoma Press, Norman 2006

Ordbok:

Johannessen, J., Nygaard, M. & Schreiner, E.: *Latinsk-Norsk Ordbok*. 3. utg. Oslo 1965 (el. senere). [Bokmål]

Steinnes, A. & Vandvik, E.: *Latinsk ordbok*. Oslo 1958 (el. senere). [Nynorsk]

Grammatikk:

Eitrem, S., *Latinsk grammatikk*, 3. utg. v. Bjørg T. Danielsen og Egil Kraggerud, Oslo 1996

Kultur- og litteraturhistorie:

Michael Trapp, *Philosophy in the Roman Empire : ethics, politics and society*, Aldershot 2007 (Ashgate)

KLAS2001: Europas antikk

Emneansvarlig: Bjørn Indergaard

I dette emnet gis en oversikt over europeisk litteratur fra antikken. Det blir lest et pensum originaltekst på gresk. Tekstpensum blir utdelt av faglærer.

Undervisning gjelder gresk i dette semester.

NB. For studenter som velger pensum i latin leses følgende som selvstudium:

Tekstbøker

R. Ancona, *Writing passion: a Catullus reader*, (Bolchazy-Carducci) 2005.

J. A. Harrison, *Horace in his odes: introduction, text, notes, vocabulary*, (Bolchazy-Carducci) 1998. Finnes også i opptrykk fra Bristol Classical Press (2007).

Sekundærlitteratur

S. J. Harrison, *The Cambridge Companion to Horace*, Cambridge 2007.

M. B. Skinner, *A Companion to Catullus*, Blackwell 2007.

D. S. Raven, *Latin Metre*, London 1998 (Bristol Classical Press).

T. Eide, *Retorisk Leksikon*, Oslo 1990 el. senere utg.